

АКЦЕНТИ ОД ИЗВЕШТАЈОТ ЗА РАБОТА НА СОЈУЗОТ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ПЕНЗИОНЕРИТЕ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2021 ГОДИНА

Приоритетна задача на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија и во минатото и сега, како и во иднина е развојот и унапредувањето на Сојузот како највисок облик на пензионерско организирање, со постојано воведување нови содржини.

Во Извештајот за работата на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија за 2021 година се содржани поединечни и сеопфатни податоци и образложенија за остварување на функциите на Сојузот, за кои се дава анализа и кратко образложение, статистички податоци за бројот на корисниците на пензија и просечни пензии, финансиско работење на Сојузот како и критички осврт за сработеното со насока за унапредување на истите.

Работата на Сојузот во 2021 година се одвиваше во услови на пандемија предизвикана од вирусот ковид 19, во која година многу активности беа одложени, односно редуцирани, но сосема не изостанаа. Најважно, во 2021 година беше да бидеме одговорни, да се чуваме себеси и сите околу нас и да си помагаме едни на други. Таа солидарност и заемност се покажа и во 2021 година во која во фокус беа главно хуманитарните активности.

Во услови на пандемија, Сојузот храбро и со согласност на здруженијата на пензионерите ги одржаа Регионалните и Републичката ревија на песни, музика и игри и јубилејните 25-ти спортски регионални и републички натпревари, но имаше и други многубројни активности, иницијативи и проекти бидејќи едни активности беа заменети со други.

Во 2021 година, во Сојузот се изработија повеќе проекти кои секој месец беа објавени во весникот „Пензионер плус“.

Во 2021 година Сојузот го следеше, пред сè, остварувањето на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

За таа цел Сојузот следејќи ги економските движења и економските индикатори и нивното влијание врз животниот стандард на корисниците на пензија, ѝ предложи до Владата нова методологија за усогласување на пензиите. Согласно со законската регулатива пензиите се усогласуваат два пати во годината, од 1 јануари и од 1 јули, со порастот на индексот на трошоците на животот во претходното полугодие во однос на полугодие кое претходи. По овој основ од 1 јануари 2021 година пензиите се усогласија за 1,2% и од 1 јули 2021 година исто така за 1,2% или вкупно во 2021 година пензиите се усогласија за 2,4%.

Согласно со Правилникот за учество во обезбедување финансиски средства на здруженијата на пензионерите, СЗПМ на здруженијата на пензионерите кои се домаќини на регионалните ревији на песни, музика и игри им додели по 40.000 денари на секое од нив или вкупно 320.000 денари, а за одржување на спортските натпревари на домаќините им беа доделени 40.000 денари или вкупно 280.000 денари.

За поддршка на помалите здруженија за изградба или адаптација на клубови на пензионери, за адаптација на работни простории, за одбележување значајни настани и отворање потстраница во страницата на Сојузот, беа доделени средства и тоа на ЗП Пехчево за отворање клуб, на ЗП Дојран за опремување на клубот.

Со цел поттикнување на издавачката дејност и творештвото, а заради исполнување на развојот и творештвото во третата животна доба, чување и афирмирање на материјалното, духовното и културното наследство, СЗПМ и ова година објави оглас за финансиска поддршка на издавачката дејност и творештво.

Сојузот даде поддршка на 17 автори, согласно со утврдените критериуми со Правилникот за таа цел.

Во 2021 година Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија продолжи со активности за институционално и вонинституционално сместување на корисниците на пензија, бидејќи бројот на барателите расте а не се градат нови државни домови, додека приватните домови се прескапи за пензионерите со просечни и пониски пензии.

Во изминатиот период од 1963 до 1990 година, значајно внимание се посветуваше на општествениот имот на корисниците на пензија, заради што континуирано се вложувани средства за изградба на објекти за задоволување на станбените потреби на корисниците на пензија. Од тие средства во Републиката се изградени 40 домови, а некои се пренаменети. Со дел од домовите стопанисуваат здруженијата на пензионери, а со дел Фондот на пензиското и инвалидското осигурување. Со цел во изградените домови да се создадат подобри услови за сместување на корисниците на пензија, како и за обезбедување услови за социјален и општествен живот на корисниците на пензија Сојузот на здруженијата на пензионерите и здруженијата на пензионери поднесоа барања до Владата на Република Северна Македонија и Министерството за труд и социјална политика за добивање во трајно користење на пензионерските објекти.

Барања за добивање на пензионерските објекти се доставени од здруженијата на пензионери од Чаир, Гази Баба, Ѓорче Петров, Гостивар, Охрид, Винаца, Свети Николе и Прилеп.

Во 2021 година регионалните фолклорни ревији на песни, музика и игри за разлика од 2020 година, се одржаа во поопуштена атмосфера заради подобрување на состојбата со пандемијата.

И во оваа година Сојузот ги одржа осумте регионални ревији на песни, музика и игри и Републичката ревија на песни, музика и игри, по сите протоколи донесени од Владата и СЗПМ. Осумте ревији се одржаа со редуцирана содржина и редуциран број учесници на отворено. Министерството за култура и оваа година ги поддржа фолклорните пензионерски ревији на песни, музика и игри потенцирајќи дека пензионерите се верни чувари на културното богатство, традицијата и идентитетот на сите што живеат во нашата држава. Покровител на Републичката ревија беше тогашниот премиер на Владата Зоран Заев со што им направи чест на најстарите жители.

На ревиите имаше и други содржини од ризницата на нашиот богат национален фолклор.

Регионалните ревији беа можност да се сретнат претставници на пензионерите од повеќе здруженија и во специфични услови да излезат од своите домови и да ја остварат мисијата за зачувување на нашиот национален фолклор и традиција.

По завршувањето на фолклорните регионални ревији на песни, музика и игри се одржа 11 јубилејна Републичка фолклорна ревија на песни, музика и игри на 26.6.2021 година, во Скопје во ресторанот „Ритуал“ во сала со отворен покрив.

И овој пат пензионерите се претставија со убави македонски, албански, влашки и ромски песни проследени од народни изворни инструменти, повеќето облечени во убави народни носии од своите региони.

За успешноста на ревиите посебно се ангажира Комисијата за културно-забавен живот, а учествуваше и во подготовките.

Во оваа година по повод 75 години од формирањето на пензионерското организирање, членовите на комисијата се вклучија во активностите околу регионалните поетски читања кои се одржаа во Прилеп и Радовиш.

Регионалните спортски натпревари во оваа година се одржаа и покрај потешкотиите и проблемите поврзани со пандемијата со почитување на сите протоколи за заштита на здравјето на учесниците. Натпреварите се одржаа во осум региони, на кои учествуваа 49 здруженија. Овие натпревари беа со поинаква содржина заради превентивна заштита од ковид 19, а спортистите се натпреваруваа само во пет дисциплини кои се најбезбедни за спортистите.

Во оваа година на 29-ти септември 2021 година се одржаа по 25-ти пат јубилејни републички спортски натпревари. Домаќин беше здружението на пензионери од Велес, а организатор на овие најмасовни активности беше Сојузот. Најуспешно здружение и севкупен победник оваа година беше ЗП Куманово кое постигна најдобри резултати.

На 20 септември - Денот на пензионерите, се одржа свечена седница по повод големиот пензионерски јубилеј 75 години од пензионерското организирање на која присуствуваа претседателот на Владата на РСМ Зоран Заев, министерката за труд и социјална политика Јагода Шахпаска и директорката на ФПИОСМ Билјана Јовановска, членови на Собранието и на Извршниот одбор на СЗПМ, претседатели на здруженијата на пензионерите, членки на Сојузот и други.

Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија континуирано се грижи за подобро здравје, поквалитетен и достоинствен живот на пензионерите во нашата земја и за нивно здраво стареење. За остварување на овие цели Сојузот и во 2021 година достави барање до Министерството за здравство за подобрување на здравствената заштита и здравственото осигурување на пензионерите со следните предлози:

- Ослободување на пензионерите од целосна партиципација за користење на здравствените услуги;
- Субвенционирање на трошоците за лекување на здравствените услуги во приватните здравствени установи со признавање на разликата на трошоците од цената во јавните до приватните здравствени институции;
- Нова позитивната листа на лекови со вклучување на поквалитетни лекови;
- Обезбедување на истовремено функционирање на теренски лекар и подвижна аптека во сите здравствени домови во РСМ;
- Со цел да се обезбеди нега на болен родител - член на семејството се поведе иницијатива за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување со создавање правен основ, децата да можат да користат боледување за нега на родител, најмногу до 30 дена;
- Да се зголеми капацитетот на геријатриски услуги;

-За проблемите со здравственото осигурување беше одржан состанок во просториите на Сојузот, на кој присуствуваше Министерот за здравство.

Во оваа година Координативното тело на активите на пензионерките во услови на пандемија беа на висина на својата задача преку активностите кои ги презедоа.

Исто така, активите на пензионерките соработуваа и со Црвениот крст и други хуманитарни здруженија.

Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија се грижи за подобрување на условите за живеење на пензионерите со цел создавање услови за подостоинствен живот и нивна социјална интеграција. За таа цел Сојузот ги поттикнува здруженијата на пензионери да отвораат нови клубови.

Во 2021 година Сојузот подготви Информација за резултатите од спроведената анкета на корисниците на пензија во која беа содржани и прашања за работата на Клубовите на пензионерите. Од анкетираниите пензионери за работата на клубовите, околу 30% се изјаснија дека клубовите треба да бидат подобро опремени.

Во надлежност на Регистрираната организација е распределба односно доставување средства по основ на членарина и ажурирање на евиденцијата на членството. Регистрираната организација ја следи состојбата со исплатата на средствата за солидарен фонд за починати корисници на пензија, а административната работа ја врши Стручната служба на СЗПМ. Согласно со одлуката на сојузите, односно на Одборот на Регистрираната организација висината на посмртната помош изнесува 30.000 денари, а задршката за солидарен фонд - посмртна помош од 1 јануари 2021 година се зголеми од 120 на 130 денари поради зголемената смртност на пензионерите поврзана со состојбата со ковид пандемијата, беше донесена и времената одлука за зголемување на задршката за посмртна помош од 130 на 140 денари со важност од 1 мај 2021 година.

Регистрираната организација води евиденција за членството, според податоци добиени од Фондот. Во размената на податоците на 17.11.2021 година од страна на Фондот до Сојузот беше доставено ЦД со обработени податоци заклучно со 30.10.2021 година, опфаќајќи го целото портфолио на членството.

Со финансискиот план на Сојузот за 2021 година, за остварување на програмските цели утврдени со Програмата за работа за 2021 година, беше планирано финансиското работење да се оствари со вкупни приходи и расходи во износ од 9.580.000 денари.

Вкупните приходи во 2021 година се остварија во износ од 9.224.410 денари, што е приближно на планираните средства (96,29%), што се должи на редовната исплата на пензиите од страна на Фондот на ПИОСМ и редовно доставување на членарината, како и остварување средства од други извори. Расходите на Сојузот се остварени во износ од 8.019.978.

Во 2021 година, Сојузот посвети посебно внимание на информирањето со цел задоволување на барањата на корисниците на пензија заради нивно информирање за постигнатите резултати и тековните активности на Сојузот и на здруженијата.

Во весникот „Пензионер плус“, кој излегуваше редовно секој месец и во оваа година беа соодветно покриени сите настани во Сојузот и здруженијата. Содржините беа

информативни, едукативни, творечки и забавни најчесто поврзани со активниот ангажман на сите здруженија, како на ниво на здружение така и на ниво на поединци. Весникот „Пензионер плус“ излегуваше во тираж од 6 000 примероци, а одзивот за содржините е позитивен.

Редовно излегуваа написи и во весникот на албански јазик „КОХА“.

Информирањето на пензионерите и јавноста во земјата, но и надвор од границите на Република Македонија, беше и преку Web-страницата на СЗПМ. Во оваа година на Web-страницата беа поместени и десетина здруженија со поддршка на Сојузот и сега има вкупно 45 здруженија со потстраници. Новина беше објавување на неколку видеа од значајни настани.

Во 2021 година редовно работеше слободната линија „Ало пензионерски прашања“.

Во 2021 година активноста на здруженијата на пензионерите - членки на Сојузот главно беше насочена во реализација на хуманитарни активности, учество на регионалните ревији на песни, музика и игри, како и учество на спортските натпревари, реновирање работни простории, клубови на пензионери и пензионерски соби, помагање во снабдување со огревно дрво на пензионерите и друго.

Хуманитарни активности

Доделување хуманитарни пакети или парични средства на корисници со ниски пензиски примања извршија: ЗП Прилеп, ЗП Велес, ЗП Куманово, ЗП Битола, ЗП Гази Баба, ЗП Тетово, ЗП Ѓорче Петров, ЗП Чаир, ЗП Охрид и Дебрца, ЗП Сарај, ЗП Демир Хисар, ЗП Дојран, ЗП Крушево, ЗП Свети Николе, ЗП Радовиш и Конче, ЗП Валандово, ЗП Центар, ЗП Делчево, ЗП Гевгелија, ЗП Солидарност-Аеродром и други.

Капитални инвестиции

Отворање или реновирање на клубовите на пензионери и деловни простории извршија, и тоа: ЗП Пехчево, ЗП Гевгелија, ЗП Битола, ЗП Дојран, ЗП Кичево, ЗП Валандово, ЗП Велес, ЗП Кисела Вода, ЗП Чаир, ЗП Тетово и други.

Набавка на огревно дрво

Посебно се издвојуваат активностите за помагање во набавката на огревно дрво за пензионери која активност е длабоко хумана. Во 2021 година активности за набавка на огревно дрво беа преземени од здруженијата на пензионери Битола, Пробиштип, Македонска Каменица, Охрид, Кичево, Гостивар и други.

Социјална пензионерска карта

Во 2021 година во ЗП Битола, Валандово, Македонска Каменица, Пробиштип во тек е изготвување на Социјална пензионерска карта, со што ќе се обезбедат податоци за корисниците на пензија за нивниот статус и материјална положба.

Волонтерска работа

Со исклучителна волонтерска активност се истакна ЗП Лозово со помагање на пензионерите околу плаќање на сметки, набавка на лекови и поправка на домаќинските апарати, одржување разни трибини и соработка со други здруженија, додека ЗП Аеродром во 2021 година како едно од најголемите скопски здруженија посебно се ангажираше преку Активот на пензионерки со посета на болни пензионери и доделување храна, топли пијалаци во домот на пензионерите.

КОНСТАТАЦИИ И ЗАКЛУЧОЦИ

1. Активностите во Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија во 2021 година се одвиваа во порелаксирани услови на постоење на пандемијата ковид 19 во однос на 2020 година.
2. Во 2021 година Сојузот на здруженија на пензионерите на Македонија се ангажираше активностите во Сојузот и здруженијата на пензионери да се одвиваат соодветно на условите од пандемијата покажувајќи одговорен однос на дејствување.
3. Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, постојано ги следеше економските движења кои имаа влијание врз висината на пензиите и даде предлози до надлежните органи за промена на формулата за усогласување на пензиите, со цел да се подобри материјалната положба на корисниците на пензија.
4. Во 2021 година Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија имаше значајна активност за отстапување на пензионерските објекти во трајно користење од Владата на РСМ на здруженијата, со цел за подобри услови за работа на членството и нивно подобро тековно одржување.
5. Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија како вршител на административните работи на Одборот на Регистрираната организација за солидарен фонд и членарина и во 2021 година постојано врши уточнување на податоците за членството заради правилно доставување на членарината на здруженијата.
6. Во 2022 година Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија ќе продолжи да ги извршува сите активности утврдени со Статутот и другите акти во соработка со здруженијата на пензионери и државните органи.

Скопје, март 2022 година